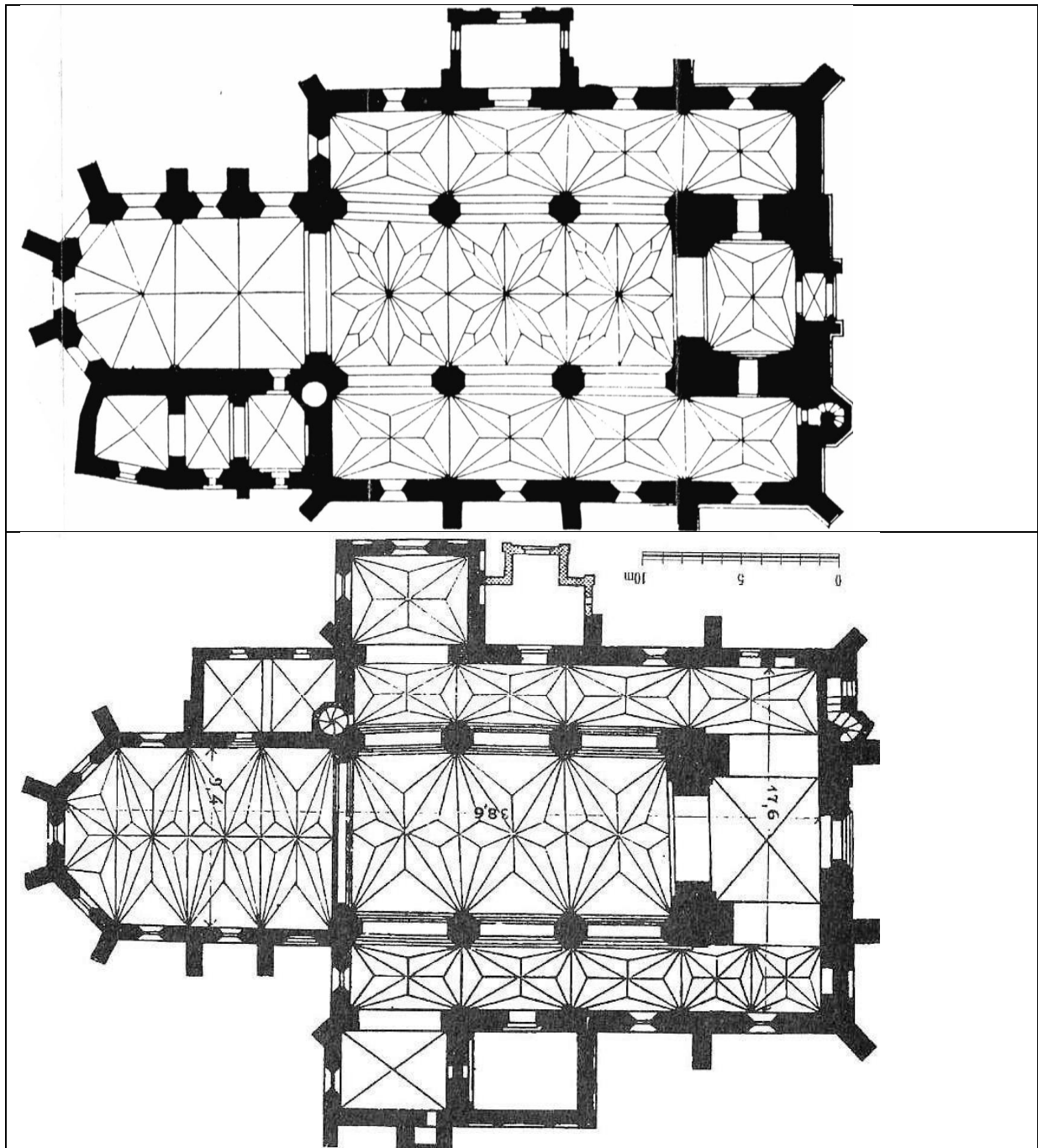

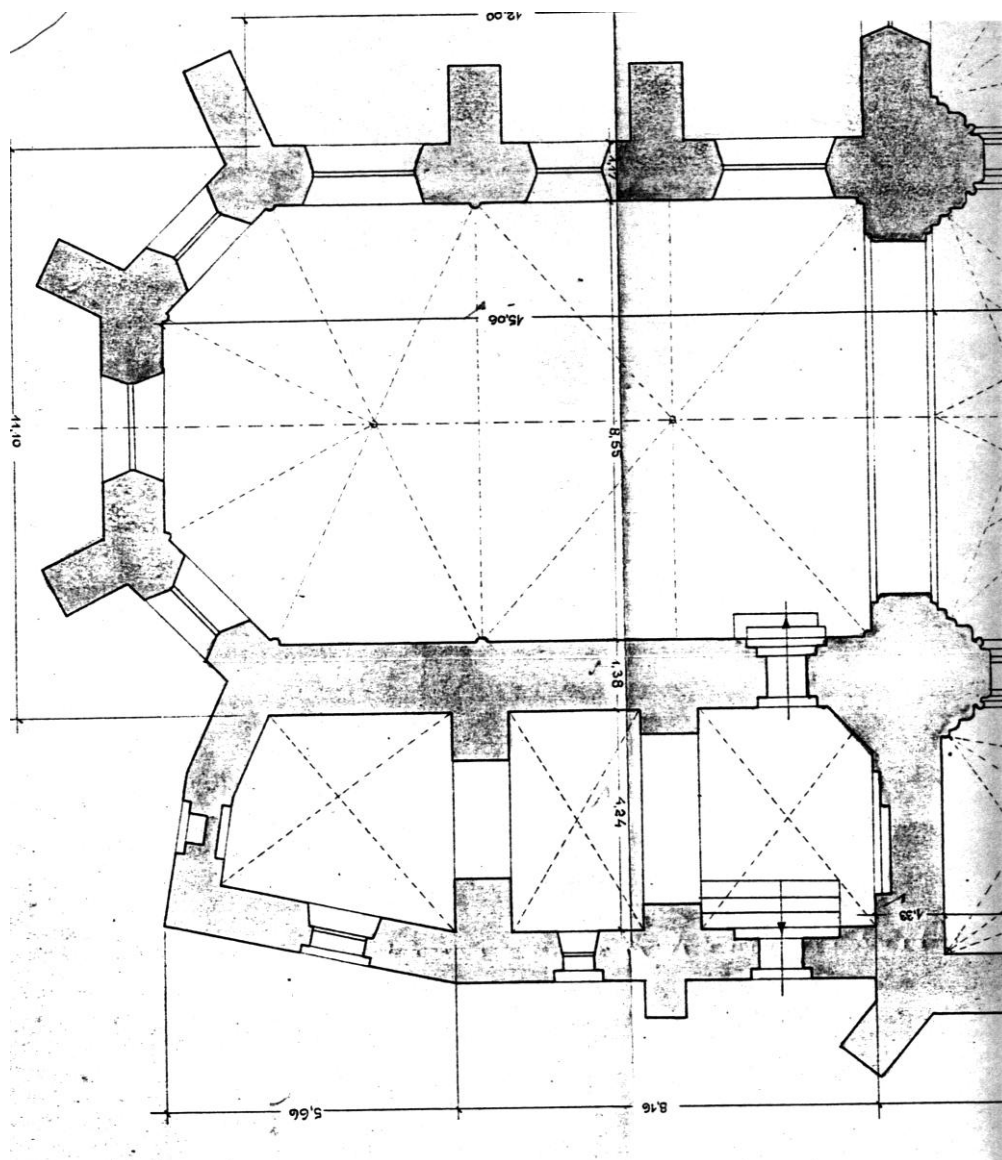
Analiza kościołów św. Mikołaja w Grudziądzu i Gniewie pod kątem korzeni cysterskich. Jest to ważny element w rozpoznaniu początków budowy zamku w Gniewie.

Plany kościołów św. Mikołaja w Grudziądzu i Gniewie.

Plan górny Grudziądz, plan dolny Gniew.

Wymiary prezbiterium kościoła św. Mikołaja w Grudziądzu.

Badania archeologiczne kościoła w Gniewie

<https://diecezja-pelplin.pl/parafie/parafia-pw-swietego-mikolaja-w-gniewie/>

Historia parafii:

Gniew otrzymuje prawa miejskie w 1297 r. czyli już wtedy istniał obecny kościół parafialny, którego dokładna data konsekracji nie jest znana. Jak pokazały wykopaliska archeologiczne prowadzone w latach 2009 - 2016 r. obecny kościół stoi na świątyni pogańskiej o pokaźnych rozmiarach.

Badania archeologiczne w kościele w Gniewie

<https://dzieje.pl/dziedzictwo-kulturowe/podsumowano-7-lat-wykopalisk-w-gniewie-znaleziono-zabytki-sprzed-kilkuset-lat>

Archeolodzy natknęli się również na ruiny starszej świątyni, która stała w tym samym miejscu. Na przełomie X i XI wieku wzniesli ją poganie. Co ciekawe, również oni chowali zmarłych w obrębie świątyni. Naukowcy natknęli się tam na groby dzieci i niemowląt.

https://www.researchgate.net/publication/318440794_Badania_w_kosciele_pw_sw_Mikolaja_w_Gniewie_w_latach_2009-2010 The archaeological excavation in St Nicolas church in Gniew in 2009-2010

Na stronie

<https://historia.org.pl/2016/08/10/wianki-jedwabie-i-syfilis-co-kryja-posadzki-kosciola-w-gniewie/>

To jednak nie koniec odkryć archeologów działających pod kierownictwem Małgorzaty Grupy z Instytutu Archeologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W trakcie wykopalisk natknęto się bowiem na ślady pogańskiej świątyni z przełomu X i XI wieku.

Święte drzewo w Romowie

<https://encyklopedia.warmia.mazury.pl/wiki/Romowe>

<https://encyklopedia.warmia.mazury.pl/wiki/Plik:Romowe.jpg>

Porównując ogrodzenie świętego drzewa z domami można przyjąć, że było ono otoczone murem.

Z podanych informacji archeologicznych nie można jednoznacznie określić materiału, jakiego zbudowano pogańską świątynię.

Mieczysław Haftka w miejscowości Podzamcze gm. Kwidzyn natrafił na rumowisko wieży obronnej Prusów. Zdjęcie rumowiska podał w swojej książce Zamki krzyżackie w Polsce. Szkice z dziejów, s. 13.

O badaniach M. Haftki:

https://bazhum.muzhp.pl/media/texts/informator-archeologiczny-badania/1968-tom-2/informator_archeologiczny_badania-r1968-t2-s275-276.pdf

Pruska wieża na Podzamczu

<https://atlasgrodzisk.pl/?view=details&location=243>

Z porównania planów kościołów nasuwa się wniosek, że cysterskie pochodzenie tych świątyń jest zauważalne. W Gniewie jest bardziej czytelny na planie transept.

O kościele św. Mikołaja w Gniewie w Wikipedii:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Ko%C5%9Bci%C3%B3%C5%82_%C5%9Bw._Miko%C5%82aja_w_Gniewie